

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KĘDZIERZYN-KOŹLE

z dnia 2025 r.

w przedmiocie petycji o dostosowanie aktów prawa miejscowego do aktualnych przepisów z zakresu ustanawiania ochrony pomników przyrody oraz przedstawianie organowi stanowiącemu w stałych interwałach czasowych informacji o stanie pomników przyrody położonych na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.¹⁾) oraz art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle uchwala, co następuje:

§ 1. 1. W wyniku rozpatrzenia złożonej w dniu 17 marca 2025 r. petycji o dostosowanie aktów prawa miejscowego do aktualnych przepisów z zakresu ustanawiania ochrony pomników przyrody oraz przedstawianie organowi stanowiącemu w stałych interwałach czasowych o stanie pomników przyrody położonych na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle:

- 1) uwzględnia postulat dostosowania aktów prawa miejscowego do aktualnych przepisów z zakresu ustanawiania i ochrony pomników przyrody, kierując do Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle wniosek o przygotowanie stosownego projektu uchwały w tym przedmiocie;
- 2) za niezasadny uznaje postulat przedstawiania Radzie Miasta Kędzierzyn-Koźle w stałych interwałach czasowych (corocznie lub co pół roku) informacji o stanie pomników przyrody położonych na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, z uwagi na:
 - a) prowadzenie przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle bieżącego nadzoru nad pomnikami przyrody oraz podejmowanie niezbędnych działań w celu zachowania ich należytego stanu;
 - b) informowanie Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, sprawującego nadzór nad pomnikami przyrody, o wszystkich działaniach wymagających wiedzy lub zgody organu stanowiącego Gminy Kędzierzyn-Koźle.

2. Uzasadnienie prawne i faktyczne stanowiska wyrażonego w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miasta do przesłania uchwały podmiotowi wnoszącemu petycję wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle w Biuletynie Informacji Publicznej.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, 1907 i 1940.

I. Stan prawny i faktyczny.

1. W myśl art. 2 ust. 1 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870):

- 1) petycja może być złożona przez osobę fizyczną, osobę prawną, jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną lub grupę tych podmiotów, m.in. do organu władzy publicznej;
- 2) petycja może być złożona w interesie zarówno publicznym, jak i własnym;
- 3) przedmiotem petycji może być m.in. żądanie podjęcia działania w sprawie życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

2. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6, art. 44 ust. 1-3a, art. 45, art. 113 ust. 1 i 4 oraz art. 157 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478, z późn. zm.):

- 1) formami ochrony przyrody m.in. są pomniki przyrody;
- 2) ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy;
- 3) uchwała rady gminy określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1;
- 4) zniesienia formy ochrony przyrody dokonuje rada gminy w drodze uchwały;
- 5) projekty uchwał, o których mowa w ust. 1 i 3, wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska
- 6) w stosunku do pomnika przyrody może być wprowadzonych do 11 zakazów;
- 7) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska prowadzi centralny rejestr form ochrony przyrody, o których mowa m.in. w art. 6 ust. 1 pkt 6;
- 8) organ, który utworzył lub ustanowił formę ochrony przyrody, o której mowa m.in. w art. 6 ust. 1 pkt 6, przesyła Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w terminie 30 dni od dnia jej utworzenia lub ustanowienia, kopię aktu o utworzeniu lub ustanowieniu danej formy ochrony przyrody oraz informacje, określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 1a, a także, w tym samym terminie, dokonuje wpisu tych informacji do centralnego rejestru form ochrony przyrody, zwanego dalej „CRFOP”;
- 9) dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów ustawy, o której mowa w art. 161, zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie niniejszej ustawy.

3. W myśl z art. 21 pkt 4 oraz art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (Dz. U. z 2009 r., Nr 92, poz.753, z późn. zm.):

- 1) radzie gminy powierzono uprawnienie do ustanawiania lub znoszenia takich form ochrony przyrody, jak pomnik przyrody (uprzednio należącego do wojewody);
- 2) do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc dotychczasowe akty prawa miejscowego;
- 3) w obwieszczeniu Wojewody Opolskiego z dnia 8 lipca 2009 r. w sprawie podania do publicznej wiadomości wykazu aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie przepisów zmienianych ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu jednostkom samorządu terytorialnego (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 53 poz. 902), wskazano:
 - a) rozporządzenie nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 72, poz. 2231) – obejmujące 4 pomniki przyrody położone na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle;
 - b) rozporządzenie nr 0151/P/43/05 Wojewody Opolskiego z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody (Dz. Urz. Woj. Op. Nr 77, poz. 2412) – obejmujące 16 pomników przyrody położonych na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle.

4. W CRFOP ujęto informacje o łącznie 53 pomnikach przyrody zlokalizowanych obecnie na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, ustanawianych od 1955 r. uchwałami Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu, Rady Miejskiej lub Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle oraz rozporządzeniami Wojewody Opolskiego.

W części pozycji ujętych w CRFOP znajdują się adnotacje o konieczności zmiany przepisów wskazujących sprawującego nadzór nad danym pomnikiem przyrody.

5. Na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle występują lokalne formy ochrony przyrody ustanowione na podstawie aktów prawa miejscowego, wydanych przez inne niż rada gminy organy, które nie zawierają aktualnych danych wymaganych przez przepisy prawa.

6. Kierownik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Kędzierzyn-Koźle w wyjaśnieniach złożonych na okoliczność zgłoszonych postulatów stwierdził, iż:

- 1) dostosowaniu aktów prawa miejscowego do wymogów aktualnego stanu prawnego w sprawach uchwał o ustanawianiu pomników przyrody poddać należałoby 36 ustanowionych pomników przyrody ujętych w 3 aktach prawa miejscowego (2 rozporządzeniach Wojewody Opolskiego oraz 1 uchwale Rady Miejskiej w Kędzierzynie-Koźlu), co wymagać będzie przeprowadzenia aktualizacji danych dotyczących pomników przyrody oraz pozyskania nowych danych;
- 2) Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle na bieżąco prowadzi nadzór nad pomnikami przyrody oraz podejmuje niezbędne działania mające na celu zachowania ich w dobrym stanie, a w przypadkach podjęcia działań wymagających wiedzy i zgody Rady Miasta, Prezydent Miasta, sprawujący nadzór nad pomnikami przyrody, kieruje do Rady Miasta stosowne projekty uchwał np. w sprawie zniesienia form ochrony przyrody, zastosowania odstępstw od zakazów ustanowionych wobec pomników przyrody w przypadku realizacji inwestycji celu publicznego.

II. Przedmiot petycji.

W petycji złożonej drogą elektroniczną w dniu 17 marca 2025 r. zawarto postulaty:

- 1) dostosowania aktów prawa miejscowego do aktualnych przepisów z zakresu ustanawiania ochrony pomników przyrody;
- 2) przedstawiania Radzie Miasta w stałych interwałach czasowych (corocznie lub co pół roku) informacji o stanie pomników przyrody położonych na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle.

Ponadto w treści petycji:

- a) przytoczono przepisy prawa dotyczące ustanawiania pomników przyrody, w tym o raportowaniu o ustanowionych lub zniesionych pomnikach przyrody do CRFOP;
- b) przedstawiono wyniki kontroli Najwyższej Izby Kontroli o sygn. KSI.410.005.00.2017 pod nazwą „Lokalne formy ochrony przyrody”;
- c) podano wykaz 9 gmin, które wypełniły wnioski z kontroli Najwyższej Izby Kontroli o sygn. KSI.410.005.00.2017 pod nazwą „Lokalne formy ochrony przyrody”, poprzez podjęcie stosownych uchwał wg aktualnego stanu prawnego;
- d) zaproponowano wzór formularza – Raportu okresowej kontroli pomników przyrody.

Do petycji załączono przykładową uchwałę Nr 44/24 Rady Miejskiej w Świeciu z dnia 5 lipca 2024 r. w sprawie aktualizacji oraz ustanowienia pomników przyrody położnych na terenie Gminy Świecie (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2024 r. poz. 4223).

III. Podsumowanie.

W świetle przedstawionego stanu prawnego i faktycznego Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle:

- 1) za zasadny uznaje postulat dostosowania aktów prawa miejscowego do aktualnych przepisów z zakresu ustanawiania i ochrony pomników przyrody, a tym samym kieruje do Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle wniosek o przygotowanie stosownego projektu uchwały w tym przedmiocie;

2) za niezasadny uznaje postulat informowania Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle w stałych interwałach czasowych (corocznie lub co pół roku) o stanie pomników przyrody położonych na terenie Gminy Kędzierzyn-Koźle, z uwagi na:

- a) prowadzenie przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle bieżącego nadzoru nad pomnikami przyrody oraz podejmowanie niezbędnych działań w celu zachowania ich należytego stanu,
- b) informowanie Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle przez Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle, sprawującego nadzór nad pomnikami przyrody, o wszystkich działaniach wymagających wiedzy lub zgody organu stanowiącego Gminy Kędzierzyn-Koźle.